

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของการศึกษา

การเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศมีบทบาทที่สำคัญอย่างมากต่อพัฒนาการทางเศรษฐกิจของโลก เนื่องมาจากการขาดความสมดุลของอุปสงค์และอุปทานของเงินทุนภายในของแต่ละประเทศ ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศเพื่อรองรับความต้องการเงินลงทุนที่ขาดความสมดุล ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากเงินทุน และในปัจจุบันการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศได้มีการแสดงตัวอย่างชัดเจน โดยเห็นได้จากการขยายตัวอย่างสูงของการเคลื่อนย้ายเงินทุน และการเพิ่มการลงทุนขึ้นอย่างมากของผู้ลงทุนต่างประเทศและสถาบันการเงินต่างประเทศในตลาดการเงินของประเทศกำลังพัฒนา การขยายตัวนี้มีมากกว่าการขยายตัวทางด้านการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งเกิดขึ้นเนื่องมาจากการล้มเลิกสิ่งกีดขวางของการเคลื่อนย้ายเงินทุน และการเปิดเสรีทางด้านการเงินเพิ่มขึ้นในประเทศกำลังพัฒนาตั้งแต่ปลายทศวรรษที่ 80

นับตั้งแต่ปี 2504 จนถึงปัจจุบัน ประเทศไทยให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างมาก ทำให้เกิดโครงการลงทุนต่างๆมากมายในภาคอุตสาหกรรม ภาคสาธารณูปโภคและปัจจัยการผลิตพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ความต้องการเงินลงทุนจึงขยายตัวเพิ่มขึ้นมากกว่าระดับเงินออมที่มีอยู่อย่างจำกัดภายในประเทศ ทำให้เกิดปัญหาช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุน (Saving-Investment Gap) และช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุนได้ขยายตัวเพิ่มขึ้น จะเห็นได้จากในปี 2530 ที่มียอดการขาดดุลการออมเท่ากับ 4.8 พันล้านบาท แต่ยอดการขาดดุลได้เพิ่มขึ้นเป็น 373.1 พันล้านบาทในปี 2539 เมื่อพิจารณาจากปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจไม่ว่าจะเป็น ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ยและค่าจ้างเป็นต้น ทำให้เกิดการไหลเข้าของเงินทุนจากต่างประเทศเพื่อรองรับการขยายตัวของค่าใช้จ่ายในการลงทุนที่มีการขยายตัวอย่างมาก

เงินทุนไหลเข้าจากต่างประเทศในประเทศไทย ช่วงแรกอยู่ในรูปเงินช่วยเหลือโดยอยู่ในรูปเงินให้กู้ยืมและเงินให้เปล่า ต่อมาประเทศไทยมีสถานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น ลักษณะเงินทุนไหลเข้าได้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างมาอยู่ในรูปเงินลงทุนโดยตรง เงินลงทุนในตลาดหลักทรัพย์และ

เงินให้กู้ยืมแก่เอกชนมากขึ้น ช่วงเวลาหลังจากสงครามโลกประเทศไทยเริ่มมีการผ่อนคลายข้อจำกัดทางการเงิน โดยการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญเกิดขึ้นเมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีแผนพัฒนาการเงินของไทย ซึ่งเริ่มดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นขั้นตอนตั้งแต่ปี 2533 โดยมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการเงิน รวมถึงการผ่อนคลายทางการเงินในรูปแบบต่างๆ การพัฒนาตราสาร การปรับปรุงระบบการชำระเงินและการโอนเงิน เพื่อพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางทางการเงิน โดยมีจุดประสงค์เพื่อรองรับและสนับสนุนการขยายตัวทางการค้าและการลงทุนในภูมิภาคนี้ ซึ่งขั้นตอนแรก คือ จัดตั้งศูนย์บริการธนาคารระหว่างประเทศ(Bangkok International Banking Facilities: BIBF) มีขอบเขตดำเนินการในการรับฝากและกู้เงินจากต่างประเทศ เพื่อนำมาปล่อยกู้ในรูปแบบตราต่างประเทศให้กับธุรกรรมที่เกิดขึ้นนอกประเทศ(OUT-OUT Transfer) และธุรกรรมที่เกิดขึ้นในประเทศ(OUT-IN Transfer)

แม้ว่าเงินทุนต่างประเทศจะเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประเทศไทยซึ่งขาดแคลนเงินออมภายในประเทศ แต่เป็นที่ตระหนักดีว่าผลจากการไหลเข้าของเงินทุนต่างประเทศจะเป็นผลดีในระยะสั้น เพราะทำให้ดุลการชำระเงินของประเทศเกินดุลมากขึ้นหรือขาดดุลน้อยลง แต่เมื่อพิจารณาในระยะยาว ประเทศมีภาระที่จะต้องรองรับความเสี่ยงจากความไม่แน่นอนของการไหลเข้าของเงินทุนดังกล่าว หากเงินทุนข้างต้นเป็นเงินทุนระยะสั้น ประเทศต้องรองรับความเสี่ยงจากการเคลื่อนย้ายเงินทุนไปอย่างรวดเร็วไปยังแหล่งที่มีผลตอบแทนสูงกว่าภายนอกประเทศ และหากเงินทุนไหลเข้าเป็นเงินทุนระยะยาว รายได้ที่เกิดจากการลงทุนมักจะต้องรั่วไหลออกนอกประเทศ กลายเป็นรายได้ของชาวต่างประเทศ โดยการจ่ายดอกเบี้ยและเงินปันผลตอบแทนให้แก่ผู้ลงทุนต่างประเทศในกิจการร่วมลงทุน หรือหากมีการชะลอตัวของการไหลเข้าของเงินทุนต่างประเทศ ประกอบกับเงินทุนที่อยู่ภายในประเทศบางส่วนเริ่มย้ายฐานไปยังแหล่งอื่นที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ ตลอดจนความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเหล่านี้ อาจทำให้ดุลการชำระเงินของประเทศเกินดุลน้อยลงหรือขาดดุลมากขึ้นในอนาคตได้ นอกจากนี้ความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ในรูปเงินให้กู้ยืมและเงินให้เปล่าจากประเทศใดประเทศหนึ่งในปริมาณที่มากเกินไป ย่อมจะเป็นช่องทางให้ต่างประเทศเข้าครอบครองได้ง่าย และนำมาซึ่งภาระผูกพันที่ต้องชำระคืนหนี้สินเป็นจำนวนมากในอนาคต ด้วยเหตุนี้การพึ่งพาเงินทุนต่างประเทศอย่างต่อเนื่องจึงไม่ได้ยั่งยืนถึงเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในระยะยาว

ซึ่งภายหลังจากที่ไทยเปิดเสรีทางการเงิน ทำให้ธุรกรรมทางการเงินระหว่างประเทศเป็นไปอย่างเสรีมากขึ้น สังเกตได้จากแนวโน้มเงินทุนต่างประเทศของไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งในรูปเงินกู้และเงินลงทุน ส่งผลให้การหนี้นานต่างประเทศเพิ่มสูงขึ้นโดยเฉพาะหนี้สินระยะสั้น และทำให้เกิดการขยายการลงทุนในกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เช่น การซื้อขายที่ดินเพื่อการเก็งกำไรและการลงทุนในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ การเก็งกำไรจากการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น และทำให้เกิดการขยายสินเชื่อเพื่อการบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือย จนทำให้ในปัจจุบันเกิดการไหลออกของเงินทุนต่างประเทศจากประเทศไทย เนื่องมาจากวิกฤตการณ์ทางการเงิน ซึ่งเป็นผลมาจากการขาดความเชื่อมั่นต่อสภาพเศรษฐกิจ อันสืบเนื่องมาจากการขาดดุลการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัดอย่างต่อเนื่องของประเทศไทยจนทำให้ถูกโจมตีค่าเงินบาท แล้วทำให้เกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินในที่สุด ซึ่งต่างกับการเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินในลาตินอเมริกาที่เกิดจากการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยของรัฐบาล จนเกิดการขาดดุลงบประมาณอย่างเรื้อรัง และทำให้เกิดการขาดความเชื่อมั่นที่มีต่อภาวะเศรษฐกิจ จนเกิดความตื่นตระหนกในภาวะเศรษฐกิจของประเทศเหล่านั้น จนเกิดการไหลออกของเงินทุนประเทศและการโจมตีค่าเงินของประเทศเหล่านั้น จนเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินในที่สุด จากที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าเงินทุนต่างประเทศเป็นสิ่งจำเป็นในการหล่อเลี้ยงการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจไทยมาโดยตลอด เพราะฉะนั้นจึงได้มีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเคลื่อนย้ายเงินทุนต่างประเทศในประเทศไทย เพื่อให้มีการเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเหมาะสม

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงมูลเหตุของการนำเข้าเงินทุนจากต่างประเทศ จะพบว่า การขาดแคลนเงินทุนเป็นมูลเหตุหลักของการนำเข้าเงินทุนจากต่างประเทศ ดังนั้นในการพิจารณาการเคลื่อนย้ายของเงินทุนจากต่างประเทศได้ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงหรือไม่ จึงควรมีการพิจารณาว่าการเคลื่อนย้ายเงินทุนดังกล่าว ทำให้ประเทศไทยมีเงินทุนของตนเองเพิ่มขึ้นหรือไม่ โดยที่สามารถพิจารณาได้จากรายได้จากการค้าระหว่างประเทศ

จากการศึกษาจะทำให้ทราบว่า ปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อการเคลื่อนย้ายเงินทุนต่างประเทศในประเทศไทย และการเคลื่อนย้ายเงินทุนได้ส่งผลกระทบต่อรายได้จากการค้าระหว่างประเทศอย่างไร จึงทำให้เห็นว่า การนำเข้าเงินทุนต่างประเทศได้ก่อให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างแท้จริงหรือไม่

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไหลเข้าและไหลออกของเงินทุนต่างประเทศภาคเอกชน โดยทำการศึกษาเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและเงินกู้โดยตรงจากต่างประเทศ อีกทั้งทำการวิเคราะห์ผลของการไหลเข้าและไหลออกของเงินทุนดังกล่าวที่มีต่อการค้าระหว่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายทางด้านเงินทุนต่างประเทศภาคเอกชนที่เหมาะสม โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยกำหนดการไหลเข้าและไหลออกของเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและเงินกู้โดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของการไหลเข้าและไหลออกของเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและเงินกู้โดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาปัจจัยกำหนดและผลกระทบของเงินทุนต่างประเทศภาคเอกชนต่อการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาจึงได้จำกัดกรอบในการวิจัยดังนี้

1. เงินทุนต่างประเทศภาคเอกชน ตามโครงสร้างที่จำแนกโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ได้จัดแบ่งเงินทุนต่างประเทศภาคเอกชนที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์ออกเป็น 5 ประเภทหลักๆ อันได้แก่ เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ(Foreign Direct Investment) เงินลงทุนในตลาดหลักทรัพย์(Foreign Portfolio Investment) เงินกู้โดยตรงจากต่างประเทศ(Foreign Other Loans) เงินฝากในบัญชีเงินบาทของผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในต่างประเทศ(Non-Resident Bath Account) และเงินทุนอื่นๆ(Other) ในที่นี้จะทำการศึกษาเฉพาะเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและเงินกู้โดยตรงจากต่างประเทศ ด้วยเหตุผลดังนี้

- 1) เงินลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นเงินลงทุนในตลาดรอง เป็นเพียงการเปลี่ยนมือของผู้ถือหลักทรัพย์ ไม่ก่อให้เกิดการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ที่แท้จริงในระบบเศรษฐกิจ ไม่

มีผลต่อการลงทุนในภาคเศรษฐกิจที่แท้จริง ดังนั้นความสามารถในการผลิตจึงไม่ได้เพิ่มขึ้น และเงินทุนประเภทนี้ยังเป็นเงินทุนระยะสั้น ทำให้ส่งผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศน้อยมาก

2) เงินฝากในบัญชีเงินบาทของผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในต่างประเทศ เป็นเงินทุนที่เข้ามาหักพิงชั่วคราวเพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ เช่น เพื่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ เพื่อการซื้อรายหลักทรัพย์ เป็นต้น ทำให้เงินทุนประเภทนี้มีผลต่อการค้าระหว่างประเทศน้อยมากเช่นกัน

3) เงินทุนอื่นๆ ไม่สามารถแย่งรายละเอียดได้ชัดเจนว่าเป็นเงินทุนประเภทใดบ้าง และมีสัดส่วนค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับเงินทุนประเภทอื่นๆ

2. บัณฑิตที่ทำการศึกษา การศึกษานี้ได้เน้นบทบาทของบัณฑิตทางเศรษฐกิจที่มีต่อการเคลื่อนย้ายเงินทุน และได้เสริมด้วยบัณฑิตทางการเมือง เพื่อให้สามารถอธิบายถึงพฤติกรรมของการเคลื่อนย้ายเงินทุนได้ดียิ่งขึ้น

3. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ได้ใช้ข้อมูลอนุกรมเวลารายไตรมาสตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2534 จนถึงไตรมาสที่ 3 ปี 2541 เนื่องจากทางธนาคารแห่งประเทศไทยได้เริ่มมีการจัดเก็บข้อมูลรายไตรมาสของการเคลื่อนย้ายของเงินทุนต่างประเทศภาคเอกชน ที่ได้แยกในรูปการไหลเข้าและการไหลออกตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2534 เป็นต้นมา

1.4 วิธีการศึกษา

เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์และขอบเขตของการศึกษา จึงจำแนกการศึกษาออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 : ศึกษาถึงการเคลื่อนย้ายของเงินทุนต่างประเทศภาคเอกชนในประเทศไทย โดยเฉพาะเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและเงินทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ในช่วงปี 2513 ถึง 2540 โดยอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยวิธีพรรณนา(Descriptive Method)

ขั้นตอนที่ 2 : วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการไหลเข้าและไหลออกของเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและเงินกู้โดยตรงจากต่างประเทศ ด้วยวิธีการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2534 ถึงไตรมาสที่ 3 ปี 2541

ขั้นตอนที่ 3 : ศึกษาถึงผลของการไหลเข้าและไหลออกของเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและเงินกู้โดยตรงจากต่างประเทศ ที่มีต่อการค้าระหว่างประเทศ โดยวิเคราะห์จากแบบจำลองเศรษฐกิจมหภาค (Macroeconometric Model) ที่คาดประมาณด้วยวิธี TSLS (Two Stage Least Squares) ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2534 ถึง ไตรมาสที่ 3 ปี 2541

ขั้นตอนที่ 4 : สรุปและเสนอแนะผลของการศึกษาที่ได้

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากการศึกษาจะทำให้เราพบว่าปัจจัยใดบ้างที่มีผลกระทบต่อการไหลเข้าและไหลออกของเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและเงินกู้โดยตรงจากต่างประเทศ และเงินทุนทั้ง 2 ประเภทจะมีผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทยอย่างไร ทำให้สามารถสังเกตเห็นว่าการเคลื่อนย้ายของเงินทุนทั้งสองมีผลอย่างไรต่อการส่งออกและการนำเข้าของประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินนโยบายที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายของเงินทุนต่างประเทศที่เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ โดยแนวทางการดำเนินนโยบายสามารถพิจารณาได้จากปัจจัยกำหนดต่างๆ ที่ได้ทำการศึกษาไว้ข้างต้น

1.6 นิยามคำศัพท์

โครงสร้างการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ สามารถจำแนกตามการจัดหมวดหมู่ของธนาคารแห่งประเทศไทยได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ

1. เงินทุนจากต่างประเทศภาครัฐ เป็นเงินทุนและเงินให้เปล่าจากต่างประเทศในภาครัฐ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ เพื่อนำมาลงทุนพัฒนาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานต่างๆ ทั้งนี้เงินทุนต่างประเทศของภาครัฐ ได้รวมเงินทุนของภาครัฐวิสาหกิจไว้ด้วย

2. เงินทุนจากต่างประเทศภาคเอกชน สามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.1 เงินทุนต่างประเทศภาคเอกชนในธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ เป็นเงินทุนของธนาคารพาณิชย์ ที่นำเข้ามาเพื่อดำเนินธุรกรรมของธนาคารตามปกติ อาทิ ธุรกิจการค้าต่างประเทศ ธุรกิจปริวรรตเงินตราต่างประเทศและปรับสภาพคล่องในการดำเนินงานของธนาคาร และเพื่อดำเนินกิจการวิเทศธนกิจ(BIBF)

2.2 เงินทุนต่างประเทศภาคเอกชนในธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์ สามารถจำแนกได้เป็น 5 ประเภท คือ

1) เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ(Foreign Direct Investment) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ หมายถึง การที่นักลงทุนต่างชาตินำทรัพยากรของตนรวมถึงเงินทุน ความรู้ และความสามารถในการประกอบการมาลงทุนทำการผลิต โดยมีส่วนของการเป็นเจ้าของและมีอำนาจในการควบคุมการบริหารงาน ตลอดจนการเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจดำเนินงาน โดยที่เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ สามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1) เงินทุนในส่วนของผู้ถือหุ้น(Equity Investment) เป็นเงินทุนของผู้ถือหุ้นต่างชาติเพื่อใช้เป็นทุนจดทะเบียนและการเพิ่มทุน

จาก Jeerasak¹ เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ เป็นเงินทุนจากบุคคลหรือนิติบุคคลต่างชาติที่มีสัญชาติเดียวกัน ที่ไหลเข้ามาอยู่ในรูปของการถือหุ้นของบริษัทจำกัดที่จดทะเบียนในประเทศไทยที่มีมูลค่าอย่างน้อยที่สุด 100,000 บาท และต้องมีการถือหุ้นสามัญของบริษัทนั้นอย่างน้อยร้อยละ 10 ของปริมาณหุ้นสามัญของบริษัท หรือถ้าเงินทุนนั้นไม่มีมูลค่าอย่างน้อยกว่า 100,000 บาท ต่างชาติต้องถือหุ้นสามัญของบริษัทไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของปริมาณหุ้นสามัญของบริษัท

¹ Jeerasak Pongpissanupichit, "Private direct foreign investment and Thai economy," (Doctoral dissertation, Department of Economics, Graduate School, Cornell University, 1985), pp.402-403.

1.2) เงินกู้จากบริษัทในเครือ(Loans from Parent Companies or Direct Investment Loans) เป็นการกู้เงินของบริษัทข้ามชาติที่ได้กู้จากบริษัทที่อยู่ในเครือเดียวกัน

2) เงินลงทุนจากต่างประเทศในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย(Foreign Portfolio Investment) เป็นการลงทุนในหลักทรัพย์ทางการเงินในตลาดรอง ที่ทำการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ออกมาสู่ตลาดแล้วก่อนหน้านี้ สามารถแบ่งเงินลงทุนประเภทนี้ได้เป็นการลงทุนในตราสารหนี้ และการลงทุนในตราสารทุน ที่ผู้ลงทุนจะได้รับผลตอบแทนในรูปอัตราดอกเบี้ยและเงินปันผลตามลำดับ

3) เงินกู้โดยตรงจากต่างประเทศ(Foreign Other Loans) เป็นเงินกู้จากต่างประเทศ ที่ธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์ ได้กู้ยืมเงินตราต่างประเทศจากสถาบันการเงินภายนอกประเทศโดยตรง สามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ

3.1) เงินกู้โดยตรงจากต่างประเทศระยะสั้น หมายถึง เงินกู้ยืมโดยตรงจากต่างประเทศของภาคเอกชน ที่มีภาระผูกพันในการชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี

3.2) เงินกู้โดยตรงจากต่างประเทศระยะยาว หมายถึง เงินกู้ยืมโดยตรงจากต่างประเทศของภาคเอกชน ที่มีภาระผูกพันในการชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยคืนภายในระยะเวลามากกว่า 1 ปีขึ้นไป

4) บัญชีเงินบาทของผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในต่างประเทศ(Non-Resident Bath Account) เป็นบัญชีเงินฝากของชาวต่างชาติที่นำเงินตราต่างประเทศเข้ามาแลกเปลี่ยนเป็นเงินบาทแล้วฝากไว้ในรูปของบัญชีเงินบาท โดยมีวัตถุประสงค์หลายประการ อาทิ เพื่อการชำระค่าสินค้าส่งออก เพื่อการลงทุนโดยตรง เพื่อการซื้อขายหลักทรัพย์ เพื่อชำระค่าบริการและเงินโอนต่างๆ เพื่อแสวงหาผลตอบแทนจากส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยระหว่างอัตราดอกเบี้ยภายในประเทศกับต่างประเทศ

5) เงินทุนอื่นๆ(Other) เป็นเงินทุนนำเข้ามาจากต่างประเทศนอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น ประกอบด้วย สินเชื่อทางการค้า(Trade Credit) การเปิดบัญชีกับสถาบันการเงินสำหรับทำการค้า รวมทั้งเงินทุนไหลเข้าระยะสั้นและระยะยาวที่ยังไม่ทราบวัตถุประสงค์ในการนำไปใช้